

несъбитийната история, е периодичният печат¹.

Юрген Хабермас определя пресата като най-известната институция на публичността (публичен в случая се употребява със семантиката на общодостъпен). А основният инструмент на пресата е езикът, който конструира политическия текст (основна единица на политическата комуникация). По своята същност политическото действие е езиково действие, насочено към масова публика (дисперсна, анонимна, хетерогенна). Езикът на политическия дискурс несъмнено е най-точният показател за характера на политическата система и въпреки своята манипулативност и преднамереност той издава симптомите на възможните идеологически и поведенчески отклонения в бъдещото социално поведение.

Основните дейности при ползването на вестник са свързани с вторичния опит, с колекциониране на впечатления, с усъвършенстване на познавателната и поведенческата ориентация. Следователно вестникът е най-важният инструмент на политическото образование и на интеграцията към доминиращите цивилизационни модели (неслучайно категорията „цивилизация“ е в центъра на активния политически речник на възрожденския печат) - постановка, даваща основание емпирично да се осветлят знаците на автономност на възрожденското идейнополитическо поле, което търси синхрон с европейските тенденции, но същевременно проявява симптоми на уникалност при концептуализирането на политическите си наблюдения.

Опитите за ориентация във възрожденските представи за политиката са истинско предизвикателство от историко-политологична, културологична и дори лингвистична гледна точка. Вестникарските текстове от епохата подават объркващи „сигнали“ към изследвателя относно обхвата и дълбочината на тези основни категории на социалната теория и практика, откъдето произтичат смущаващите несъответствия в употребените значения на „политика“ и производното ѝ „политическо“ още по-смущаващото нееднозначно отношение към тях.

Независимо от осезаемата фрагментарност и елементарност на възрожденския политически език, методичното и деликатно въвеждане на знаците и смислите на политическата култура, както и на практиките на европейския политически опит, би могло да се тълкува като важна дългосрочна инвестиция в гражданския потенциал на нацията. За успешния резултат на подобна стратегия обаче е необходимо време, което е преждевременно съкратено от Освобождението, и дава повод на консерваторите в Учредителното събрание да използват като аргумент в защита на политическите си позиции идейно-политическата незрялост на обществото ни. От съвременна гледна точка, да се култивират граждански ценности и